

Akbaba, B. (2009). Photograph usage in history education. *The Turkish Online Journal of Educational Technology* 8 (3), 39-47.

[Chris Deinum, 2011]

Het artikel beschrijft een onderzoek naar het gebruik van foto's in geschiedenislessen. In het eerste deel van het artikel wordt uitgelegd dat primaire bronnen de basis van geschiedenisonderzoek zijn. Er wordt onderscheid gemaakt in zes verschillende soorten primaire bronnen: objecten, beeldmateriaal (stilstaand of bewegend), audio, statistieken, tekstbronnen en openbare bronnen zoals familiefoto's, gereedschappen en oude kledingstukken. Omdat er veel waarde wordt toegekend aan primaire bronnen is het van belang dat leerlingen goed om kunnen gaan met dit soort bronnen, ze moeten in staat zijn ze te kunnen analyseren.

Leerlingen die geschiedenis aangeleerd krijgen met secundaire bronnen en die met primaire bronnen gaan werken, zullen tot de conclusie komen dat secundaire bronnen gebaseerd zijn op primaire bronnen en dat secundaire bronnen elkaar tegen kunnen spreken en dat er niet zoiets is als 'de waarheid'. Het historisch besef van leerlingen ontwikkelt zich hierdoor, maar ook mentaal en sociaal ontwikkelen leerlingen zich.

Het is dus van belang dat leerlingen met zoveel mogelijk bronnen leren om te gaan. Leerlingen moeten die bronnen zelf selecteren. Ze moeten ze onderzoeken en hun bevindingen kunnen ze vastleggen en presenteren op een groot aantal manieren zoals spreekbeurten, werkstukken, het maken van modellen, afbeeldingen of toneel.

Na deze uitgebreide onderbouwing over primaire bronnen bij geschiedenis-onderzoek, vele schrijvers worden aangehaald door Akbaba, gaat het artikel verder in op het gebruik van visueel bronmateriaal. Het gebruik van dit soort bronnen is volgens Akbaba nodig vanwege bijvoorbeeld de massamedia, waarbij visualiteit zeer belangrijk geworden is. Foto's, muziek, oude objecten en animaties zouden dus een onderdeel moeten zijn van de geschiedenislessen. Het analyseren van deze bronnen en daar vervolgens discussies over voeren helpt leerlingen een mening te vormen over en grip te krijgen op het verleden.

Foto's hebben een aantal voordelen ten opzichte van andere bronnen. Een foto is een momentopname, waar je steeds opnieuw naar kunt kijken en steeds nieuwe vragen bij kunt stellen. Het is als het ware een kopie van de realiteit, bij tekeningen, schilderijen of teksten is dat anders, het gaat dan om een interpretatie.

Om foto's goed te kunnen analyseren haalt de schrijver Felton en Allen aan. Zij hebben een model ontworpen waarbij leerlingen systematisch in acht stappen een foto kunnen analyseren. De acht stappen zijn als volgt:

1. de leerling in de juiste richting sturen, duidelijk maken in welke context de foto geplaatst dient te worden.
2. de leraar stelt sleutelvragen bij de foto
3. de leraar vraagt de leerlingen om ieder persoon, groep en object in de foto te nummeren.
4. de leerlingen moeten zoeken naar overeenkomsten en tegenstelling, en de relatie tussen personen en objecten identificeren.

5. de leerlingen moeten een voorlopige conclusie trekken op grond van hun observaties
6. de leerlingen moeten de hypothese op het bord aanpassen, opschorten of goedkeuren met behulp van hun voorlopige conclusie en hun observaties.
7. de leerlingen gaan op zoek naar meer gedetailleerde informatie uit boeken of andere media om hun hypothese te ondersteunen of te veranderen.
8. de leraar begeleidt het evaluatieproces. Hoe zijn leerlingen tot hun interpretatie van de foto's gekomen?

In het onderzoek dat vervolgens beschreven wordt, is onderzocht of leerlingen die werken met een systematisch stappenplan om foto's te analyseren beter af zijn dan leerlingen die volgens een traditionele lesmethode les gekregen hebben. Het onderwerp dat bestudeerd werd tijdens het onderzoek zijn de veranderingen op cultureel gebied en op het gebied van scholing in de tijd van het Ottomaanse rijk en in de tijd van de Republiek Turkije.

De methode die hiervoor gebruikt werd is een empirisch onderzoek (2). Er wordt namelijk onderzocht welke methode het beste werkt; de traditionele manier of een manier waarbij een stappenplan gebruikt wordt om foto's te onderzoeken. Er werd gewerkt met twee groepen, een controlegroep bestaande uit 28 leerlingen en een experimentele groep bestaande uit 24 leerlingen. Het onderzoek is in 2002-2003 uitgevoerd, gedurende vijf weken. Bij aanvang van het onderzoek werd een nul-meeting gedaan. Er werd een test afgenomen bestaande uit 40 vragen met vijf keuzemogelijkheden. Om de betrouwbaarheid en validiteit van deze test te garanderen is deze afgenomen onder 94 leerlingen (die niet met het onderzoek meededen). Na afloop van het onderzoek werd er nog een test afgenomen, bestaande uit 20 vragen.

Het punt dat de schrijver naar voren wil brengen wordt duidelijk in de conclusie. Leerlingen die in de experimentele groep zaten bleken na afloop van het onderzoek succesvoller dan de leerlingen uit de controlegroep, die op een traditionele manier les gekregen hadden. Daarnaast werden ook de historische vaardigheden bevorderd, zoals informatie in de juiste chronologie zetten, kritisch denken en inleving. En de studenten vonden het leuker. Foto's zouden dus gebruikt moeten worden en om leerlingen hier goed mee om te leren gaan moet er dus ook een stappenplan aangeleerd worden door de leerlingen.